

Цілі реальні з фунгіцидним захистом соняшнику

Сергій Саблук,
категорійний маркетинг-менеджер
Corteva Agriscience з напрямку
фунгіцидів та інсектицидів

Віктор Дрижирук,
регіональний представник
Corteva Agriscience
у Полтавській обл.

Найпоширенішими на соняшнику є грибні хвороби, викликані 35 видами патогенів [1]. Найшкодочинніші серед них – фомопсис, фомоз, кореневі гнилі, біла, сіра та вугільна гнилі, пероноспороз, альтернаріоз та іржа. Також останнім часом спостерігається розвиток сухої гнилі кошиків, септоріозу та бактеріозу. Карантинними вважаються фомопсис та ембелізія (чорна

плямистість). Особливо активно хвороби розвиваються на полях, де не використовуються фунгіциди та не дотримується сівозміна. Ураження рослин патогенами порушує процеси їхньої життєдіяльності (фотосинтез, дихання, транспірацію, обмін речовин), що призводить до зниження продуктивності та погіршення товарних і посівних якостей насіння. Унаслідок хвороб урожайність насіння знижується в середньому на 20–25%, а при епіфітотійному розвитку цей показник може сягати й 50%, також можлива повна загибель посівів [1]. Видовий склад патогенів і ступінь їхньої шкодочинності залежать не тільки від умов зовнішнього середовища, а й від технології вирощування соняшнику та правильного підбору гібрида. Всі без винятку хвороби зменшують масу 1000 насінин, погіршують

якість насіння та збільшують лузжистість. Тому система захисту від хвороб займає одне з важливих місць у технології вирощування соняшнику. Піонером у просуванні фунгіцидів для захисту посівів соняшнику від хвороб була компанія DuPont, котра перейняла досвід Угорщини й 2008 року зареєструвала в Україні фунгіцид Танос®. Впровадження фунгіцидного захисту як елемента технології вирощування культури стало однією з основних причин підвищення середньої врожайності в Україні з 16,1 ц/га 2008 року до 23,8 ц/га 2019-го. Так, за даними ТОВ «Клефманн Групп Юкрейн», 2020 року фунгіцидний захист соняшнику в країні застосовували на площі 3,5 млн. га, або 45% від посіяної, з яких майже 0,7 млн. га оброблялися двічі.

Недотримання сівозміни та повернення соняшнику на те саме поле через 1–3 роки призводять до інтенсивнішого розвитку хвороб. Наприклад, останні три роки спостерігається розвиток таких хвороб, як альтернаріоз – на листках і на кошиках, септоріоз, іржа та фомоз.

краща виповненість кошика, що було наслідком збереження фотосинтетичної активної площі рослин і тривалого накопичення сухих речовин. Застосування Танос® у нормі 0,6 кг/га на соняшнику дає змогу зберегти в середньому 2,5–4 ц/га товарного насіння. Танос® унаслі-

опадів та яскраво виражений фізіологічний ефект дає змогу не тільки якісно захистити рослини соняшнику від комплексу хвороб, а й отримати гарний урожай з покращеними показниками продуктивності. Найліпшим результатом застосування фунгіциду на соняшнику є створення умов для максимального розкриття потенціалу врожайності рослини внаслідок збереження фотосинтетичної поверхні, що надалі впливає на виповненість насінини (маса 1000 насінин), якісні показники (олійність) і виповненість кошика. Коли варто вносити фунгіциди, щоб досягти максимального ефекту? На думку науковців, за однократного застосування найкраще це робити превентивно у фазу 6–8 листків культури, що забезпечить нижні листки від уражень фомозом, фомопсидозом, альтернаріозом, септоріозом та частково стримає розвиток вугільної гнилі. Якщо ж фунгіцид внести у пізніші фази розвитку соняшнику, це може спричинити втрату листової поверхні, оскільки препарат не потрапляє на нижні листки рослини і його ефективність знижується приблизно на 25%. Отже, фунгіцидний захист є важливим елементом в умовах інтенсивної технології вирощування соняшнику, інвестування в який уможливує отримання значних прибутків для сільськогосподарського виробника. ☐

Зазвичай аграрії намагаються відкласти фунгіцидний захист соняшнику та обробити рослини у фазу «зірочки», щоб одним внесенням захистити й кошик, і нижні листки. Варто відзначити, що роль нижніх листків у захисті рослини часто недооцінюється. Утім, саме вони є джерелом поширення чотирьох найнебезпечніших хвороб листового й стеблового апаратів: фомозу, фомопсидозу, альтернаріозу та септоріозу. І якщо вчасно не захистити нижні листки – нічого вже не допоможе.

*О. Акулов,
кандидат біологічних наук, доцент*

Використання фунгіцидів було доцільним через прохолодну та дощову весну, різке потепління, що призвело до розвитку комплексу хвороб 2020 року. Особливо така погода сприяла прогресуванню пероноспорозу, або несправжньої борошнистої роси, що потребувало застосування спеціалізованих фунгіцидів, здатних контролювати локальне поширення цієї хвороби. Якщо ж під час цвітіння та наливу насіння йдуть дощі, існує ризик розвитку сірої та білої гнилей кошиків. Часто на посівах, які взагалі не оброблялися фунгіцидами, спостерігалось суттєве ураження кошиків, що повністю згнивали та опадали на землю. За нашими даними, в результаті застосування фунгіцидів Танос® та Аканто Плюс® сільськогосподарські підприємства отримали прибавки врожаю в середньому 3–5 ц/га. На захищених фунгіцидами рослинах відзначалися збільшення маси 1000 насінин та

док синергізму двох діючих речовин має гарну лікувальну, профілактичну та антиспорулятивну дію. Діюча речовина фамоксадон поглинається восковим нальотом та має високу стійкість проти змиву опадами, що, своєю чергою, подовжує тривалість профілактичної дії та уможливує реактивацію препарату після дощу. Внесення Аканто Плюс® у нормі 0,75–1 л/га на соняшнику сприяє збереженню в середньому 3–5 ц/га товарного насіння. До складу Аканто Плюс® входять пікоксистробін, який належить до групи стробілуринів, та ципроконазол. Поєднання цих двох діючих речовин забезпечує контроль широкого спектра патогенів, потужний стоп-ефект розвитку хвороб та якісний і тривалий захист нового приросту. Пікоксистробін завдяки таким властивостям, як системність, перерозподіл через парову фазу, здатність до реактивації після

Ураження кошика соняшника склеротиніозом (біла гниль)

Список використаних джерел:

1. Лукомець В. М. Болізни подсолнечника / В. М. Лукомець, В. Т. Пивень, Н. М. Тишков. – Москва : Агрорус, 2011. – 210 с.

Більше на www.corteva.com.ua
TM © Торгові марки Corteva Agriscience та її афілійованих структур. ©2021 Corteva.
Перед застосуванням препаратів уважно читайте тарну етикетку.